

Олександр Липтєв
слухач гуманітарного інституту Національний університет
оборони України
імені Івана Черняхівського,
м.Київ (Україна)

КОНТРПРОПАГАНДА ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ БОРОТЬБИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ВІЙНІ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Інформаційна війна Російської Федерації проти України, яка в лютому 2014 року перетворилася у збройну агресію проти нашої держави, планувалася давно, ретельно та продовжує посилюватися. Противник не полишає надії зломити той стрижень супротиву українського народу, який не допустив його бліцкриг по розчленуванню та підкоренню нашої країни. Російські військові експерти та науковці вже тривалий час і досить глибоко розробляють тему інформаційних та інформаційно-психологічних воєн. Власне, Україна була, є і поки що продовжує бути ідеальним полем бою для розгортання інформаційно-психологічних дій агресором. Навіть на шостому році агресії ми поки що не створили дієву модель контрпропаганди, яка б надійно захистила власне населення від негативного інформаційно-психологічного впливу російської пропаганди.

У експертних середовищах існує ряд визначень, що стосуються інформаційної війни як невід'ємної складової гібридної війни.

Інформаційна війна (Information Warfare) – цілеспрямовані дії з метою забезпечення інформаційної переваги шляхом заподіяння шкоди інформації, інформаційним процесам та інформаційним системам противника з одночасним забезпеченням захисту власної інформації, інформаційних процесів та інформаційних систем. Складовими частинами інформаційної війни є "інформаційно-психологічна" (information and psychological warfare) та "кібернетична війна" (cybernetic warfare).

Інформаційно-психологічна війна спрямована на

здійснення визначеного впливу на військовослужбовців та цивільне населення країни – об'єкту впливу шляхом поширення підготовленої інформації в ході інформаційно-психологічних операцій.

Інформаційна зброя – комплекс технічних та інших засобів, методів та технологій, який визначається не стільки власними властивостями, скільки характеристиками об'єкта, проти якого вона застосовується. Інформаційна зброя – поняття, що інтегрує всі засоби впливу на основу будь-якого соціуму – інформацію.

У неоголошеній війні проти України Росія активно застосовує методи інформаційно-психологічної війни, прагнучи зруйнувати моральний стан військовослужбовців та цивільного населення нашої держави. Що ж Україна може протиставити в цій інформаційно-психологічній війні? На мою думку одним з дієвих засобів є контрпропаганда.

Контрпропаганда - це єдина, динамічна та ефективна система заходів, яка є складовою частиною пропагандистської діяльності, представляючи сукупність засобів, прийомів та методів, спрямованих на нейтралізацію та розкриття пропаганди противника з метою упередження її можливого негативного впливу на свій особовий склад.

Сутність контрпропаганди полягає в активних діях, які розкривають неправдивість, недостовірність, навмисне перекручування фактів пропаганди противника. Завдання контрпропаганди – формування стійкої громадської думки та ідеологічного імунітету до пропаганди противника, зміцнення морально-психологічної стійкості своїх військ та населення регіону. Контрпропаганда має бути системною та ефективною в комплексі з іншими дієвими заходами направленими на захист інформаційного простору України, українського населення та військовослужбовців від деструктивного впливу російської пропаганди.

Отже, на мою думку, для захисту інформаційного простору та національної безпеки України необхідним є наступне:

- зміна інформаційної політики держави (як зовнішньої, так і внутрішньої);
- здійснення захисту національної інформаційної сфери;

-просування української інформації на територію агресора з використанням при цьому сучасних технологій;

-формування та захист сприятливого образу України за допомогою сучасних технологій, поширення позитивної інформації про Україну;

-здійснення обмеження російської інформації, яка впливає на населення Півдня та Сходу України;

-контроль іноземних ЗМІ, які акредитовані та функціонують на території України;

-сприяння розвитку українського іномовлення з розповсюдженням через ці канали сатирично-викривальних матеріалів та інформаційних програм направлених на нівелювання пропаганди супротивника(приклад: ”Весті кремля“, “Антизомбі”, тощо).

-збільшення якості та кількості українського продукту (цікаві телепрограми, друкована продукція тощо);

-блокування інтернет-ресурсів, які є загрозовими для інформаційної безпеки держави;

- вдосконалення рівня підготовки фахівців у галузі інформаційної безпеки.

Таким чином, поки щодо України продовжує здійснюватися потужна інформаційна війна, ми не повинні обмежуватися лише обороною. Наша держава має вести контрнаступальні дії в інформаційній війні по відношенню до агресора. Крім того, необхідним є термінове вироблення стратегії та тактики ведення контрпропагандистської боротьби в інформаційному просторі та утворення потужної структури, яка буде займатися аналізом та збором необхідної інформації для роботи на випередження агресора. Контрпропаганда як ідеологічна зброя в повній мірі проявляє свою ефективність при її систематичному веденні, комплексному характері та постійному аналізі результатів і проблем, що виникають. Якщо ми зможемо перемогти агресора на інформаційному полі, то переможемо й на полі бою реальному.